

Protokół Nr 13/07
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 25 października 2007 roku
w Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej oraz Wojewódzkim Inspektoracie
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
w Kielcach

Obrady Komisji prowadził Pan Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 12:00.

W posiedzeniu uczestniczyło 8 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Spotkanie wszystkich uczestników posiedzenia miało miejsce w Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej w Kielcach.

Przewodniczący Komisji - zapytał, czy są uwagi do porządku obrad przesłanego wraz z zaproszeniem na posiedzenie.

Nie zgłoszono uwag i uzupełnień do porządku.
Komisja jednogłośnie przyjęła poniższy porządek:

1. Zapoznanie się z funkcjonowaniem Laboratorium działającego przy Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej w Kielcach.
2. Zapoznanie się z funkcjonowaniem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach.
3. Informacja o aktualnej sytuacji rynkowej w skupie produktów rolnych, które są limitowane w produkcji lub do których stosowane są skupy interwencyjne oraz prognoza cen rynkowych podstawowych produktów rolnych.
4. Informacja nt. zasad funkcjonowania stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji wraz z przedstawieniem danych o kontrolach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2005 - 2007.
5. Zaopiniowanie Raportu z realizacji „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego”.
6. Sprawy różne.

Przed rozpoczęciem realizacji porządku Przewodniczący Komisji wręczył **Panu Zygmuntowi Kamińskiemu - Dyrektorowi Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej** list z podziękowaniami za wieloletnią współpracę Pana Dyrektora z Komisją Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska Sejmiku.

Dyrektor Zygmunt Kamiński - podziękował za uznanie wyrażone w liście i podkreślił, że dobra współpraca z samorządem województwa ma priorytetowe znaczenie w działalności Stacji i wynika z zaangażowania, nie tylko dyrekcji Stacji, ale także jej pracowników.

Ad. 1.

Dyrektor Zygmunt Kamiński - dokonał wprowadzenia do prezentacji akredytowanego laboratorium funkcjonującego w strukturach Stacji. Wyjaśnił, że zasadniczym zadaniem tej jednostki jest badanie gleb dla potrzeb doradztwa nawozowego w zakresie zakwaszenia (odczyn pH) i zawartości makroelementów tj. fosforu, potasu i magnezu oraz badanie zawartości mikroelementów w glebach i roślinach (boru, miedzi, cynku, manganu i żelaza).

Badania w Laboratorium zlecają zainteresowani rolnicy, przywożąc do stacji próbki gleb i produktów rolnych.

Od 2008 roku na Laboratorium będą ciążyły nowe zadania wynikające z wdrażania w Polsce unijnej dyrektywy azotanowej.

Po zakończonej wizytacji członkowie Komisji przeszli do budynku Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, gdzie zapoznali się z funkcjonowaniem tamtejszego laboratorium.

Ad. 2.

Pan Ryszard Pazera - Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach poinformował, że w skład Laboratorium, działającego przy WIORiN wchodzi: laboratorium fitosanitarne oraz pracownia oceny nasion.

Do zakresu działania Laboratorium należy:

- badanie prób gleby, roślin i produktów roślinnych na obecność organizmów kwarantannowych,
- pobieranie prób, przeprowadzanie badań makroskopowych, laboratoryjnych, oraz dokonywanie oceny organoleptycznej na zlecenie zainteresowanych podmiotów,
- przeprowadzanie oceny laboratoryjnej sadzeniaków ziemniaka,
- ocena laboratoryjna materiału siewnego znajdującego się w obrocie oraz wystawienie stosownej dokumentacji,
- prowadzenie testów biologicznych na roślinach wskaźnikowych w celu potwierdzenia porażenia określonym patogenem.

Po wizytacji Laboratorium obrady były kontynuowane w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach.

Ad. 3.

Członkowie Komisji otrzymali Informację o aktualnej sytuacji rynkowej w skupie produktów rolnych, które są limitowane w produkcji lub do których stosowane są skupy interwencyjne oraz prognozę cen rynkowych podstawowych produktów rolnych (*załącznik nr 3 do protokołu*).

Przewodniczący Komisji - zaproponował, aby w związku z wcześniejszym przekazaniem materiału, przystąpić do dyskusji.

Zwrócił się do Dyrektora Oddziału o podanie szczegółowych informacji nt. przedstawionych w materiale mechanizmów z zakresu:

- handlu zagranicznego,
- handlu zagranicznego na rynku alkoholu etylowego,
- dopłat do hodowców jedwabników,
- wsparcia działań promocyjnych na rynkach wybranych produktów
- dostarczania nadwyżek żywnościowych najuboższej ludności
- ustalania nadmiernych zapasów produktów rolnych i cukru
- administrowania funduszem produkcji mleczarskiej.

Radny Leszek Bugaj - przypomniał, że na ostatnim posiedzeniu miało miejsce bezprzykładne zlekceważenie Komisji przez Pana Dyrektora, spowodowane brakiem udziału w obradach przedstawiciela Oddziału ARR w Kielcach. Przyjęte zostało wtedy ustalenie, aby Przewodniczący Komisji wystąpił do organu wyższego szczebla, nadzorującego działalność oddziałów terenowych ARR z informacją na ten temat.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że w ponownym zaproszeniu do Pana Dyrektora została zamieszczona uwaga dotycząca jego nieobecności.

Pan Piotr Lipiński - Dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Kielcach - wyjaśnił, że jego nieobecność była spowodowana późnym otrzymaniem zaproszenia na posiedzenie i wcześniej umówionymi spotkaniami. Informacja na temat niemożności uczestniczenia w obradach przedstawicieli Agencji była przekazana kilka dni wcześniej.

Odnosnie pytań Pana Przewodniczącego wyjaśnił, że Agencja Rynku Rolnego ogółem administruje 52 mechanizmy, ale nie wszystkie są wdrożone na poziomie oddziałów regionalnych.

Np. w zakresie dostarczania żywności najuboższej ludności oddział świętokrzyski sprawuje jedynie kontrolę próbek produktów.

Poinformował, że magazyny gromadzące ww. żywność znajdują się w Ostrowcu Św. (2), Sandomierzu (2), Skarżysku i Kielcach.

Są pewne towary, do eksportu których Agencja dopłaca, jeżeli trafiają do krajów trzecich. Podał przykład dopłaty do jabłek tj. 22 euro do tony tych owoców.

Mechanizm ten nie jest obsługiwany na poziomie kieleckiego oddziału.

Podobnie usytuowane jest zarządzanie funduszem mleczarstwa. Oddział pozyskuje tylko środki na promocję mleczarstwa np. akcję „Szkłanka mleka”, czy wydawanie kalendarzy.

Przewodniczący Komisji - zadał pytanie, jakiego rzędu kwoty trafiają na teren województwa z tego funduszu?

Dyrektor Piotr Lipiński - stwierdził, że nie zna takich danych, bo oddział nie obsługuje tego mechanizmu. Centrala Agencja zwykle utajnia tego typu dane i oddziały nie mają do nich dostępu.

Wyjaśnił, że Oddział łącznie administruje 7 mechanizmami. Kolejny mechanizm, jaki będzie wdrażać oddział kielecki to kontraktacja odbioru i przetwórstwa przemysłu tytoniowego. Agencja w tym działaniu akredytuje punkty skupu, kontroluje producentów tytoniu i wypłaca środki dostawcom, którzy złożą wnioski.

Kolejnym mechanizmem jest dopłata do spożycia mleka w szkołach. Uczniowie szkół podstawowych otrzymują mleko bezpłatnie. Obecnie mechanizmem tym są objęte 203 placówki i 53.000 dzieci.

W dalszej części wypowiedzi przedstawił kolejne mechanizmy opisane w załączonym materiale.

Ponadto poinformował, że od 30.10.br. Agencja będzie przyjmować wnioski plantatorów buraka cukrowego, którzy będą chcieli zrezygnować z całości lub części limitu buraczanego.

Mechanizm ten jest wdrażany na terenie całej Unii Europejskiej.

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, ile wyniosła dopłata do masła, jakie wyprodukowała mleczarnia we Włoszczowie?

Dyrektor Piotr Lipiński - wyjaśnił, że mleczarnia ta przekazała 61 ton tego produktu.

Radny Leszek Bugaj - zapytał, ile łącznie masła jest skupowane w skali kraju przez Agencję?

Stwierdził, że pojawiła się szansa wykupu kwoty mlecznej. Nie należy dopuszczać do tego, aby kwota w obrębie województwa uległa zmniejszeniu.

Zadał pytanie, czy Agencja realizuje dopłaty do hodowli jedwabników?

Dyrektor Piotr Lipiński - poinformował, że wsparcie w tym mechanizmie jest podobne jak przy pszczołach. Środki mogą być przeznaczane na szkolenia i zakup mateczników. W naszym województwie mechanizm ten nie jest wdrażany.

Przewodniczący Komisji - zwrócił się o przekazanie dokładnych danych na ten temat dla potrzeb Komisji.

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, czy jest możliwe, aby dane na temat kwot mlecznych zostały ujawnione i trafiły do osób, zajmujących się handlem kwotami?. Podał konkretny przykład osoby dysponującej tymi zastrzeżonymi danymi. W sposób legalny mogą nimi dysponować tylko trzy podmioty: ARR, konkretna mleczarnia i konkretny rolnik.

Dyrektor Piotr Lipiński - stwierdził, że obecnie odbywa się weryfikacja systemu komputerowego Agencji w celu sprawdzenia, czy miało miejsce nielegalne pobieranie danych. Analiza systemu dokonana przez centralę Agencji świadczy o tym, że taki przypadek nie miał miejsca.

Stwierdził, że dane te może pozyskać osoba sprzedająca kwotę mleczną, ponieważ ktoś, kto kupuje kwotę musi wykazać w treści umowy kwotę dotychczas posiadaną. Możliwym sposobem ujawniania tych danych jest wymiana informacji pomiędzy rolnikami - sąsiadami.

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie dotyczące magazynów przechowywania żywności i jej dystrybucji dla najbardziej potrzebującej ludności. Zadał pytanie, czy Agencja dysponuje danymi, ile osób mieszkających w samym Ostrowcu kwalifikuje się do uzyskania takiej pomocy oraz czy żywność ta może być przeznaczana na potrzeby pacjentów szpitali i pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

Dyrektor Piotr Lipiński - poinformował, że rozdzielaniem tej żywności zajmuje się ośrodek pomocy społecznej w konkretnej gminie. Nie może być ona przeznaczona na dożywianie pacjentów szpitala, ale w dps-ach - jest to możliwe, o ile indywidualna pomoc należy się ich pensjonariuszom. Nie mogą z tego korzystać osoby nieuprawnione. Podał przykład więźniów pracujących przy naprawie dachu w domu pomocy społecznej, którzy musieli zapłacić za posiłki przygotowywane z puli przyznanej żywności.

Radny Leszek Bugaj - zadał pytanie, jaka jest wartość żywności, która jest dystrybuowana na terenie naszego województwa w skali roku?

Dyrektor Piotr Lipiński - stwierdził, że województwo plasuje się na środkowych pozycjach tabeli obrazującej wartość tej pomocy.

Radny Leszek Bugaj - uznał udzieloną odpowiedź za nieprecyzyjną.

Dyrektor Piotr Lipiński - stwierdził, że szczegółowe dane są informacjami niejawnymi, ponieważ firma, która dostarcza żywność bierze za to pieniądze

Radny Leszek Bugaj - nie zgodził się ze stwierdzeniem, że globalna wielkość udzielanej w województwie pomocy może być tajemnicą.

Dyrektor Piotr Lipiński - stwierdził, że takich informacji może udzielać jedynie rzecznik Agencji.

Radny Leszek Bugaj - zwrócił się o odnotowanie powyższego stwierdzenia Pana Piotra Lipińskiego w protokole posiedzenia.

Przewodniczący Komisji - podziękował Panu Dyrektorowi za udział i stwierdził, że Komisja przyjęła zaprezentowane informacje do wiadomości.

Ad. 4.

Członkowie Komisji otrzymali Informację nt. zasad funkcjonowania stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji wraz z przedstawieniem danych o kontrolach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2005 - 2007 (*załącznik nr 4 do protokołu*).

Przewodniczący Komisji - ocenił powyższe materiały jako wyjątkowo precyzyjne i wyczerpujące. Otworzył dyskusję.

Stwierdził, że z danych wynika, że najmniej podmiotów przyjmujących pojazdy wycofane z eksploatacji znajduje się w mieście Kielce. Zadał pytanie, gdzie wobec tego trafiają te samochody?

Radny Leszek Bugaj - poinformował, że w Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonuje kilka firm z tej branży, z czego tylko jedna zainwestowała znaczne środki w potrzebne zaplecze do utylizacji pojazdów. Pozostałe są usytuowane w pobliżu lasu i mieszkańcy zgłaszają, że właśnie tam wywożone są części samochodowe, wylwane oleje i spalane elementy plastikowe?

Zadał pytanie, co trzeba zrobić, aby takim firmom zakazać funkcjonowania niezgodnego z prawem ochrony środowiska?

Pani Małgorzata Janiszewska - Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska - podziękowała za zaproszenie na posiedzenie i życzliwe przyjęcie przedłożonych materiałów.

Wyraziła pogląd, że żaden organ kontrolny, w tym także Inspekcja Ochrony Środowiska, nie jest w stanie naprawić szkód, jakie powstają na skutek błędów lokalizacyjnych i wydawania pozwoleń na uruchamianie działalności uciążliwej dla mieszkańców. Jako przykład podała błędną lokalizację zakładu wypalającego wapno w byłej cukrowni w Częstocicach.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że układ prawodawczy przydzielił każdej instytucji państwowej określone zadania. Zadaniem Inspekcji jest kontrolowanie podmiotów, które są uciążliwe, lub co do działalności których zgłaszane są zastrzeżenia. Zadał pytanie, co ma powiedzieć Radny, któremu mieszkańcy zgłaszają fakt palenia w lesie odpadów, lub wylewania substancji niebezpiecznych.

Inspektor Małgorzata Janiszewska - stwierdziła, że jej poprzednia wypowiedź dotyczyła jedynie Częstocic. Podkreśliła, że Inspekcja nie ma żadnego wpływu na decyzje lokalizacyjne podejmowane przez samorządy gmin. Jeżeli więc gmina zezwala na ulokowanie na swoim terenie uciążliwej działalności gospodarczej, która później budzi powszechny protest, nie można obarczać odpowiedzialnością Inspekcji. Jeżeli podmiot prowadzi uciążliwą działalność, ale nie łamie prawa i nie przekracza wyznaczonych norm, nie ma możliwości jego zamknięcia lub zakazania mu działalności. Takie właśnie oczekiwania kierowane są pod adresem Inspekcji.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że zakłady uciążliwe powinny być zamykane. Powinno zostać także zakazane lokalizowanie osadów ściekowych z dala od miejsca ich wytworzenia, jak to ma miejsce w gminie Ćmielów.

Inspektor Małgorzata Janiszewska - poinformowała, że prawo jest w tym miejscu wadliwe i nie zawiera zapisów odnoszących się do osadów ściekowych. W przypadku nie przyjęcia przez kontrolowanego mandatu za przekroczenia w tym zakresie, nie jest możliwe wniesienie sprawy do sądu.

Poinformowała, że mimo braku podstawy prawnej, pod naciskiem opinii publicznej Inspekcja skierowała tą sprawę do sądu. Sąd odrzucił jednak ten wniosek i zrobił Inspekcji wytyk.

Odniosła się do możliwości zamknięcia działalności w przypadku zagrożenia życia lub mienia lub pogorszenia w znacznym stopniu stanu środowiska. Kwestię tą normuje Art. 364 Prawa ochrony środowiska. Przewiduje on, że Inspekcja po stwierdzeniu, że takie zagrożenie ma miejsce może wydać decyzje o wstrzymaniu działalności.

Jest to jednak przepis najdalej idący i aby można było z niego skorzystać, trzeba wcześniej wyczerpać wszystkie inne, mniej restrykcyjne możliwości: kontrole organów środowiska w zakresie swoich kompetencji, czy cofnięcie pozwolenia na prowadzenie działalności.

Obowiązek kontroli, czy podmiot nie przekracza warunków zapisanych w pozwoleniu należy do organu, który je wydał, czyli w tym przypadku wójta, burmistrza i prezydenta.

Inspekcja kilkakrotnie podjęła próby zastosowania tego artykułu, jednak nie spotkała się ze zrozumieniem i współpracą innych podmiotów np. środowiska lekarskiego. Nie udało się uzyskać opinii nt. ewentualnego zagrożenia zdrowia ani od lekarzy powiatowych, ani z Inspekcji Sanitarnej. Powoływanie się na „zanieczyszczenie środowiska w znacznych rozmiarach” nie jest możliwe, ponieważ pojęcia to nigdzie nie zostało zdefiniowane.

Zwróciła się do radnych, aby przekazywali do Inspekcji wszelkie sprawy, które może skontrolować, czy uczestniczyć w rozwiązaniu jakiegoś problemu, czy to poprzez nałożenie mandatu, czy powiadomienie starosty lub wójta.

Zwróciła się do radnego Bugaja o podanie konkretniejszych informacji dotyczących firm zajmujących się utylizacją pojazdów, aby Inspekcja mogła wszcząć działania kontrolne.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że nie jest to zadaniem radnego, tylko urzędników administracji samorządowej i rządowej.

Inspektor Małgorzata Janiszewska - zadeklarowała, że Inspekcja zwróci się do gminy i starostwa o podanie konkretnych informacji nt. ww. podmiotów.

Pan Edward Krawiec - Koordynator Zespołu Kontrolnego WIOŚ - poinformował, że nielegalne stacje demontażu pojazdów funkcjonują na terenie całego kraju. Z badań Krajowej Stacji Recyklingu wynika, że około 80% pojazdów poddawanych jest utylizacji poza leganie działającymi stacjami demontażu. Zakres tego problemu jest ogromny.

Inspekcja wielokrotnie kontrolowała te podmioty wspólnie z organami policji, zwalczającymi przestępczość gospodarczą. Na stacje te nakładane są mandaty karne. Demontaż pojazdów odbywa się tam niezgodnie z normami ochrony środowiska.

Legalnych stacji funkcjonuje niewiele, ponieważ ustawa o recydingu pojazdów nałożyła na właścicieli stacji tak ogromne wymagania, że, aby zakupić całą wymaganą aparaturę trzeba posiadać kwotę około 1.500.000 zł.

Mimo ponoszenia kar finansowych nielegalne podmioty wznawiają swoją działalność i nadal demontują pojazdy.

Stwierdził, że inspektorzy WIOŚ kontrolujący taki podmiot od razu nakładają mandat w wysokości 1000 zł., natomiast sprawy skierowane do sądu zwykle kończą się umorzeniem płatności.

Przewodniczący Komisji - zwrócił się do Dyrektora Jana Lisa oraz Pani Inspektor o przygotowanie materiałów na omawiany dziś temat, które mogłyby posłużyć do przygotowania wniosku skierowanego do parlamentarzystów ziemi świętokrzyskiej, lub projektu interpelacji poselskiej.

Stwierdził, że Komisja przyjęła informację do wiadomości.

Ad. 5.

Członkowie Komisji otrzymali Raport z realizacji „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” (*załącznik do akt X sesji Sejmiku*).

Dyrektor Jan Lis - wyjaśnił, że przyjęcie takiego sprawozdania przez sejmik wynika z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przewodniczący Komisji - zaproponował, aby Komisja wyraziła pozytywną opinię o „Raporcie...”.

Komisja w jednomyślnym głosowaniu przyjęła opinię pozytywną, która stanowi *załącznik nr 5 do protokołu*.

Ad. 6

Sprawy różne.

a) Członkowie Komisji otrzymali wniosek o rozłożenie na raty zaległości FOGR (*załącznik nr 6 do protokołu*).

Komisja bez dyskusji jednogłośnie zaopiniowała ww. pozytywnie.

Opinia Komisji w tej sprawie stanowi *załącznik nr 7 do protokołu*.

b) Radny Leszek Bugaj - odnosząc się do Programu odnowy obszarów wiejskich w formie konkursu przedsięwzięć stwierdził, że powinno zostać przyjęte ustalenie, aby w pierwszej kolejności środki otrzymały te podmioty, które nigdy dotychczas nie korzystały ze środków pomocowych.

Dyrektor Jan Lis - stwierdził, że w skład komisji kwalifikacyjnej mógłby wejść przedstawiciel Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Komisja przyjęła ustalenie, że w skład komisji kwalifikacyjnej wejdzie przedstawiciel wskazany przez Przewodniczącego Komisji.

Innych spraw różnych nie zgłoszono.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 15:30.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

Józef Kwiecień